

РЕШЕНИЕ

№ 21058

гр. София, 27.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в
публично заседание на 02.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **1199** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл. 203 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ). Делото е образувано по искова молба от В. П. Д. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]00, ЕГН: [ЕГН], срещу Българската народна банка, за присъждане на обезщетения за вреди - в размер на 2 434040,00 лв. за имуществени вреди и 100 000,00 лв. за неимуществени вреди, поради изпълнение на изискванията на чл.1, ал.1 ЗОДОВ – стр. 5 от исковата молба, за ангажиране на отговорността на Държавата чрез ответника за вреди. Пред съда исковата претенция се поддържа чрез упълномощен адв. Н., който в ход по същество претендира основателността ѝ.

По основанията на исковите, посочени в исковата молба:

Ищецът В. П. Д. от [населено място], е предявил срещу Българската народна банка обективно съединени иски за присъждане на обезщетения за вреди от незаконосъобразността на Заповед БНБ-02771/11.01.2021 г. на Подуправителя на БНБ, отменена при съдебно обжалване от Върховен административен съд, а именно:

1.Иск за присъждане на обезщетение за имуществени вреди сумата в размер на 2 434 040 лв., представляващи левовата равностойност на платени от ищеца суми на „ЪНЛИМИТИД ИНТЕРНЕТЪНЪЛ СОЛЮШЪНС“ ООД по споразумение от 16.05.2024г., в която връзка представя платежни нареждания за 7 броя на обща стойност посочената сума. Като доказателства по тази искова претенция ищецът представя следните писмени доказателства: договор за прехвърляне на дружествени дялове от 31.07.2024г. от капитала на "КАЙ

ЕНЕРДЖИИНВЕСТ" ЕООД, Предварителен договор за покупко-продажба на дялове в "Маршал кредит груп" ООД, от дата 04.02.2020г. сключен между ищеца като продавач и "Маршал кредит груп" ООД от една страна, и "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD - И. като купувач; Решение от 18.09.2023г. по ВАД № 401/ 2023г. на Арбитражен съд при СППМ (Сдружение „Правна помощ и медиация“); Изпълнителен лист от 07.03.2024г. по т.д. № 419/2024 по описа на СГС, ТО, VI-8 състав; Покани за доброволно изпълнение по изп. д. № 20248510401236 по описа на ЧСИ М. П., с р-н на действие СГС - до дружеството "Маршал кредит груп" ООД и ищеца, и двете от 16.04.2024г., Постановление за разноси от същата дата; Споразумение (Datio in solutum) от 16.05.2024г. между "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD от една страна като кредитор и ищеца и "Маршал кредит груп" ООД - от друга страна като длъжници.

С решението на арбитражния съд, поради виновно неизпълнение на предварителния договор от страна на продавача, В. П. Д. и „Маршал кредит груп“ ООД са осъдени да заплатят солидарно на DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES LTD следните суми: 4 363 637 евро за уговорена в договора неустойка; 50 000 евро, представляваща частичен иск от лихва за забава върху присъдената неустойка и законна лихва върху присъдената неустойка от завеждане на ИМ пред Арбитражния съд при СППМ до окончателното изплащане, както и съдебни и деловодни разноси. Въз основа на решението бил издаден изпълнителен лист по т.д. № 419/2024 по описа на СГС, ТО, VI-8 състав и образувано изп. д. № 20248510401236 по описа на ЧСИ М. П., с р-н на действие СГС с взыскател "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD и длъжници - „Маршал кредит груп“ ООД и ищеца В. Д..

Според споразумение (Datio in solutum) от 16.05.2024г. между "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD като кредитор от една страна и ищеца и "Маршал кредит груп" ООД като длъжници от друга страна, за уреждане на отношенията, произтичащи от Решение по ВАД № 401/2023 г. на Арбитражния съд при СППМ от страна на „Маршал кредит груп“ ООД е поето задължение да прехвърли на „Ънлимитид интернешънъл солюшънс“ ООД 100 % от дружествените си дялове от капитала на „Кай енерджи инвест“ ЕООД в размер на 5 065 960,00 лв., както и солидарно задължение от двамата длъжници да заплатят сумата от 2 434 040,00 лв. като част от паричните си задължения към кредитора по предварителния договор (чл.1 и чл. 2 от споразумението), в 3-месечен срок (чл.7 от споразумението), срещу опрощаване на останалата част от вземането на кредитора.

На 31.07.2024 г. е сключен договор за прехвърляне на 100 % от капитала на „Кай енерджи инвест“ ЕООД от „Маршал кредит груп“ ООД в полза на „Ънлимитид интернешънъл солюшънс“ ЕООД с ЕИК[ЕИК] със седалище в [населено място]. Според представените 7 платежни нареждания, в периода от 18.09.2024г. до 01.11.2024г. ищецът наредил в полза на „Ънлимитид интернешънъл солюшънс“ ООД общо сумата в размер на 2 434 040,00 лв. с основание за плащането "по споразумение от 16.05.2024г."

За доказване на този иск ищецът чрез адв. Н. в о.с.з. от 12.05.2025г. заяви следното:

Във връзка с плащанията по представените 7 броя платени нареждания към „Ъ. интернешънъл солюшънс“, което било инвестиционно дружество на Ш. Ш., който представлява кредитора по споразумението, адв. Н. декларира, че плащането било извършено по нареждане на Ш. Ш., същият беше изслушан и като свидетел.

Адв. Н. също заяви, че ще се ползва от оспорения от ответника Предварителен договор, подписът на Ш. Ш. бил автентичен, положен от него доброволно, собственоръчно изписан и направи искане за откриване на производство по реда на чл.193 ГПК. Ангажира заключение на вещо лице по съдебно-почеркова експертиза по въпроса „Дали оспорения подпис е положен от Ш.

Ш.“ в Предварителния договор. Пред съда се представи и Анекс 1 към предварителен договор за покупко-продажба на дялове в М. Кредит груп. Представи се в оригинал за констатация Предварителният договор, като съдът констатира идентичност с представеното заверено копие по делото. Прие се по искане от страна на ищеца и административната преписка по издаването на заповедта за отнемане на лиценза на „М. Кредит Груп“.

Ищецът също така представи доказателства – Постановление по пр.пр. 17871/2022г. от 18.03.2025г.

2. Иск за присъждане на обезщетение в размер на 100 000 лв. за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в следното - стр. 7 от исковата молба :

"С незаконния административен акт на БНБ са накърнени доброто му име и репутация, а изграждан с дългогодишен труд и постоянство законен бизнес е зачеркнат без каквито и да било фактически и правни доводи. Претърпените от В. Д. неимуществени вреди, изразяващи се в накърняване на доброто му име и репутация, емоционални болки и страдания, са в причинно-следствена връзка с процесния незаконен административен акт. Добрата репутация е нормативно заложено изискване към представляващите и управляващите небанковите финансови институции като условие за тяхното лицензиране (чл. За, ал. 2, т. 5 от Закона за кредитните институции). След постановяването на административния акт В. Д. се е почувствал силно унижен и афектиран. У него се създава усещане на тревожност, че упражнявания срещу него и дружеството административен и прокурорски произвол ще продължи безнаказано и ще доведе до тежки последици за него, семейството и бизнеса му. Отзвукът в бизнес средите е много сериозен. Бизнес партньорите и клиентите на дружеството започнали постоянно да изразяват своето безпокойство от развитието на ситуацията с отнетия лиценз. Притесненията за съдбата на неговите служители и техните семейства, изпълнението на поетите ангажименти към бизнес партньорите и клиентите били огромни. За Д. е било трудно да се съсредоточа върху работа си. Загубил и концентрация, защото постоянно се налагало да обяснява ситуацията и да опровергава откровените лъжи, които организирано се публикували в медийното пространство. Станал нервен, избухлив и притеснен. Преживеният тежък емоционален стрес предизвикал състояния на безпокойство, повишени нива на кръвно налягане и кръвна захар. Д. е диагностициран с диабет." В съдебно заседание ищецът чрез адв. Н. уточни исковия период, през който се търпят неимуществените вреди – от датата на заповедта за отнемане на лиценза на „Маршал Кредит Груп“ ООД - 11.01.2021г., като вредите се търпели до завеждане на исковата молба – 04.11.2024г. Във връзка с твърденията си за претърпените неимуществени вреди, ищецът ангажира свидетелските показания на Р. Е. Т. и на Д. В. Д..

3.Ищецът претендира се присъждането и на законната лихва върху горните суми от датата на завеждане на исковата молба (04.11.2024 г.) до окончателното изплащане на сумите.

4. Претендират се и разноските по делото.

С исковата молба се претендира, че вредите са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразната заповед на подуправителя на БНБ. Ако заповедта не е издадена, нямало да бъде уважена исковата претенция на "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD и ищецът и дружеството "Маршал кредит груп" ООД нямало да бъдат осъдени и съответно да дължат присъдените суми по арбитражното решение.

Също в исковата молба са изложени доводи за допустимост на исковата претенция, както и

предявяването и от активно легитимирана страна и срещу надлежен ответник, както и пред компетентния да я разгледа съд.

ОТВЕТНИКЪТ – Българска народна банка в писмен отговор от 14.03.2025г. чрез юрк.Д. и Щ., претендира недопустимост, необоснованост и неоснователност на исковете, в това число оспорва представените писмени доказателства и направи искане ищецът да представи същите в оригинал, което се и изпълни от ищеца. Ответникът претендира и отхвърляне на исковете п.на основание чл.5 ЗОДОВ, както и, че вредите са търпiani от задържането на ищеца под стража. Ответникът представи и бяха приети писмени доказателства - за вписвания по партидата на „Маршал кредит груп“ ООД, както и писмо от Специализирана прокуратура до подуправител на БНБ от 23.12.2020г. Чрез юрк. П. и Щ. в писмена защита, основана и на събраните доказателства по делото,ответникът отново претендира недопустимост на основание чл. 79 ал. 9 от Закона за кредитните институции, по същество считат симулативност на сключения предварителен договор от 04.02.2020г. за продажба на дяловете от капитала на „М. кредит груп“, с оглед на тази нищожност, не можел да представлява валидно основание за възникване на вреди. За симулативността на договора се позовава на следните обстоятелства: предварителният договор не съдържа обичайните уговорки за подобен тип договори; продажбата на дялове н от капитала на М. кредит груп от самия ищец и анализа на резултата от тези сделки; свързани със свидетелските показания на Ш. Ш.; не се доказало съществуването на израелското дружество нито се доказало качеството на свидетеля като негов законен представител с писмени доказателства, претендира се недопустимост да бъдат установявани чрез свидетелски показания. Липсвала противоположност – липсвал незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен или незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице при или по повод изпълнение на административна дейност, от които да произтичат твърденията от ищеца вреди. Считат за установено от приетите по делото доказателства, че отмяната на заповедта няма връзка с претендираните от ищеца вреди, позовава се на мотивите на арбитражното решение - решение от 18.09.2023г., постановено по ВАД№401/2023г. на Арбитражния съд при СППМ и сключеният Анекс 1 от 09.02.2021г. за прехвърляне на дяловете от капитала на „М. Кредит груп“ в срок от 1 месец , считано от датата на влизане в сила на окончателен съдебен акт за отмяната на Заповед БНБ -02771/11.01.2021г. на подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Б. надзор“, и установеното в мотивите на арбитражното решение че нито в срок до 04.02.2021г. нито в срок 1 месец след отмяната н с влязло в сила съдебно решение на 04.05.2022г. на заповедта, е сключен окончателен договор за продажбата на дружествени дялове. На 20.05.2022г. ищецът се разпоредил с дяловете от капитала на М. кредит груп, което се установявало от вписванията в Търговския регистър и именно в периода, в който бил длъжен да ги прехвърли на „DSR - Financial Consulting Management Services“ LTD , и заради действията на ищеца ищецът се поставил сам в невъзможност да изпълни поетото от него задължение – стр. 19 от решението на арбитражния съд. Ищецът претендира, че посоченото решение установявало личното виновно поведение на ищеца , довело до ангажирането на договорната му отговорност за заплащане на неустойка, то вредите се дължали на самоувреждане, а не на последица от отменената заповед. Също така се позовават и на посоченото на стр. 6 от решението на арбитражния съд – твърдението на ищеца, че поради задържането му под стража не му е позволило да се яви за сключване на окончателния договор. Посоченото изявление се иска да бъде прието за извънсъдебно признание, че неключването на окончателен договор от страна на В. Д. не е по причина отменената заповед. Ищецът излагал противоречиви твърдения, довели до неизпълнение на поетите от него задължения по предварителния договор. Изложени са и правни

аргументи за възможни, но непредявени възражения от ищеца в производството пред арбитражния съд във връзка с неизпълнението на предварителния договор – чл. 47 вр. чл.48 ЗМТА –аргументи за форс мажор, с което да избегне осъждането си от арбитражния съд, така и да подаде пред Върховен касационен съд иск за отмяна на Решението от 18.09.2023г. по ВАД №401/2023 на АССППМ, което не било сторено. Ищецът умишлено или поради небрежност не е положил дължимата грижа и не е предприел действия в защита на своя интерес, което обстоятелство не можело да се вмени във вина на БНБ. По тези причини се претендира, че от страна на ищеца е налице самоувреждане, респективно съпричиняване на вредоносния резултат, което съставлявало за отхвърляне на иска, позовава се на чл.5, ал.1 ЗОДОВ. По представените платежни нареждания за извършени плащания от ищеца към „Ънлимитид интернешънъл солюшънс“ ЕООД в размер на 2 434 040,00лв. се оспорва изцяло да имат връзка с паричното задължение за неустойка към „DSR - Financial Consulting Management Services“ LTD и поради това БНБ не следва да отговаря за вреди. Липсвала икономическа логика за договорената продажна цена по предварителния договор – цената за 75% от дружествените дялове била в размер на 13800 х. евро или 26 990 хил. лв. при нетни активи /собствен капитал в размер на 6 757 хил.лв. за 2019г. и за 2020г. - 6 402 хил., изтъква се и довод, че през 2020г. „Маршал кредит груп“ ООД е реализирало загуба от 304 х. евро. Оспорват се и твърденията за отрицателни и негативни възприятия от клиенти на дружеството, уронване на престижа и доброто име на фирмата, на основание данните за загуба през 2020г., а през 2021 и 2022г. активите на дружеството нараснали, което се дължало на увеличениния размер на вземанията, а през 2023г. новоотпуснатите кредити били на стойност 6 038 хил. лв. Въпреки подобряването на финансовото положение на дружеството, на дати 10.05. и 11.05.2022г. ищецът прехвърлил на физически лица дялове от капитала на М. кредит груп ООД, като при повечето сделки по 300 лв. за дял, а през 2024г. дружествените дялове били изкупени обратно по цена около 40 лв. за дял, като останало неясна волята на ищеца за неизпълнение на предварителния договор от 04.02.2020 г. за продажбата на дяловете на „DSR - Financial Consulting Management Services“ LTD при договорена цена от 1840 евро за всеки дял и най-вече би избегнал заплащане на неустойка, поради което отново се претендира основание за отхвърляне на претенцията за обезщетение на основание чл. 5, ал.1 ЗОДОВ. От търсения размер за вреди следвало да се приспадат сумите, които ищецът получил от физическите лица за продажба на дяловете – които посочва на стр. 15 от писмената защита и сумарно същите са в размер на 2 498 100 лв., излага и довод за неоснователно обогатяване., а доколкото претендирал вреди в размер на 2 434 040 лв., с която сума увеличил патримониума си и не бил увреден. Претендира се и, че няма причинна връзка – пряка и непосредствена между незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на орган на БНБ и претендираните вреди. Позовава се отново на изменението на Анекс 1 от 09.02.2021г. към предварителния договор - чл.2.2 за прехвърляне на дяловете до един месец, считано от датата на влизане в сила на окончателен съдебен акт на компетентен съд за отмяната на заповедта на БНБ. На следващо място се претендира и неоснователност на исковата претенция за неимуществени вреди, като на основание изнесените данни от разпитаните по делото свидетели се извежда, че вредите са търпяни от задържането на ищеца под стража. Претендира се, че преценката на административния орган да издаде Заповед № БНБ -02771/11.01.2021г. е основана на писмо от Специализираната прокуратура и информацията в него, - за водено разследване за участие в О., чиято основан а дейност била даване на парични суми срещу лихва, като имало данни, че финансовата институция била свързана с престъпната дейност на групата, а това

обстоятелство не било спорно в рамките на производството по делото пред Върховния административен съд. Претендира се, че в медийното пространство не са обявявани никакви данни, такива били обявени от прокуратурата във връзка с воденото разследване. В тази връзка иска от съда да цени свидетелските показания като заинтересовани. И по отношение на иска за неимуществените вреди претендира, че липсва пряка и непосредствена връзка между отменената заповед и твърденията за неимуществените вреди, а дори и да е търпял претендираните вреди, то не се установило, че произтичат от актове, действия или бездействия на ответника Позовава ес на показанията на св. Д., според които към датата на издаването на процесната заповед ищецът е бел вече в ареста, позовава се и на данните във връзка с ареста и на посоченото от свидетеля за последиците. След освобождаването му от ареста, ищецът бил под домашен арест до края на 2021г., а евентуалните му психически страдания, следвало да се отнесат към този фактор. Висящото наказателно производство обхващало целия исков период. Всички тези обстоятелства изключвали наличието на причинна връзка между заповедта и вредите. В случай, че съдът приеме обратното, се иска от съда да вземе предвид съдебната практика - Постановление №4 от 25.05.1961г. на Пленум на ВС – „Неимуществените вреди са неизмерими с пари и затова следващото ес за тях обезщетение, както и кръгът на лицата, които имат право на него се определят на принципа на справедливостта. Обезщетението за неимуществени вреди, предвидено в чл. 52 ЗЗД, възмездява главно страданията или загубата на морална опора и подкрепа, понесени от увредения вследствие на увреждането.“ В тази връзка се и претендира приложимост на чл.52 ЗЗД – да бъде съобразен с обществения критерий за справедливост, което не е абстрактно понятие а се базира винаги на конкретни факти и на преценката на стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател, и да не се допуска размерът на обезщетението да служи за обогатяване.

ПРОКУРАТУРАТА, чрез прокурор К. при СГП, претендира в ход по същество неоснователност на исковите претенции тъй като не били налице основанията по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. След влизане в сила на решението, с което била отменена заповедта ,са извършени действия от страна на ищеца , които били изцяло причинно-следствена връзка за уврежданията, които претендира, не било установено по делото дали е претърпял вреди.

Административен съд София-град, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, от фактическа и правна страна приема следното:

По допустимостта

Съдът намира допустимост на така предявените искиове на правно основание чл.204, ал.1 АПК вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ от формална страна, тъй като заповедта на подуправителя на БНБ, от незаконосъобразността на която се претендират вредите, е отменена по съответния ред. Предявеното възражение по чл.79, ал.9 ЗКИ от ответника е по същество и евентуално относимо към основателност на исковите, а не по допустимостта. Също възражението, дали заповедта на подуправителя на БНБ касае административна дейност или не, е въпрос по същество, а не по допустимост на исковите.

Исковите са предявени пред местно компетентния съд и срещу надлежния ответник, съгласно чл.205, ал.1 АПК.

Що се касае до надлежния ответник по процесните искиове, както и претенцията на ответника БНБ за двете изключващи отговорността му основания, съдът съобрази следното:

Ответникът претендира недопустимост на исковите, отмяната на Заповед № БНБ-02771/11.01.2022г. на подуправителя на БНБ не ангажира отговорността на ответника БНБ, по аргумент, че няма умишлено действие при издаването ѝ – изискване по чл.79, ал. 9 ЗКИ, както и, че органът действал при условията на обвързана компетентност при издаването на заповедта. Съгласно чл. 79, ал.9 ЗКИ, БНБ, нейните органи и оправомощените от тях лица не носят отговорност за вреди при упражняване на надзорните си функции, освен ако са действали умишлено.

Видно от даденото тълкуване по т. 5 от диспозитива на Решение на Съда (четвърти състав) от 25 март 2021г. по Дело С-501/18, със страни ВТ срещу Българска народна банка, съдът на ЕС и във връзка с предвиденото по чл. 79, ал.9 ЗКИ по иск за вреди срещу БНБ, приема следното:

„5) Правото на Съюза, и по-специално принципът на отговорност на държавите членки за вреди, причинени на частноправни субекти от нарушаването на правото на Съюза, както и принципите на равностойност и на ефективност, трябва да се тълкува в смисъл, че:

-допуска национална правна уредба, която обвързва правото на частноправните субекти да получат обезщетение за вредите от нарушаването на правото на Съюза с предварителната отмяна на административното действие или бездействие, от което е настъпила вредата, стига тази отмяна, макар да се изисква за сходни искиове, основани на нарушение на националното право, да не е на практика изключена или силно ограничена;

-допуска национална правна уредба, която обвързва правото на частноправните субекти да получат обезщетение за вредите от нарушаването на правото на Съюза с предварителната отмяна на административното действие или бездействие, от което е настъпила вредата, стига тази отмяна, макар да се изисква за сходни искиове, основани на нарушение на националното право, да не е на практика изключена или силно ограничена,

-не допуска национална правна уредба, която обвързва правото на частноправните субекти да получат обезщетение за вредите от нарушаването на правото на Съюза с условието вредата да е причинена умишлено от съответния национален орган.

-допуска национална правна уредба, която обвързва правото на частноправните субекти да получат обезщетение за вредите от нарушаването на правото на Съюза с условието да се докаже наличието на действителна и сигурна вреда към момента на предявяването на иска, стига това условие, от една страна, да не бъде по-неблагоприятно от условията, приложими за сходни искове, основани на нарушение на националното право, и от друга страна, да не бъде уредено по начин, който прави упражняването на такова право на обезщетение невъзможно или прекомерно трудно предвид особеностите на конкретния случай.“

Видно е, че БНБ е страна по преюдициално дело С-501/18 пред Съда на ЕС, предвид на което необосновано повдига въпросът за приложимост на чл. 79, ал.9 ЗКИ в казус като процесния. Именно посоченото тълкуване и, дадено от Съда на ЕС е приложимо в казуса по делото, тъй като Заповед № БНБ-02771/11.01.2022г. на подуправителя на БНБ, от незаконосъобразността на която се претендират вредите, представлява регламентирано по правото на ЕС упражнено надзорно правомощие от страна на БНБ спрямо финансова институция по смисъла на ЗКИ – „Маршал Кредит Груп“ ООД, в която институция ищецът притежава квалифицирано дялово участие в капитала. Така с Решение № 12672/13.12.2021 г., постановено по административно дело № 1235/2021 г. по описа на Върховния административен съд, седмо отделение, с което е отменена Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. на подуправителя на БНБ, с която "Маршал кредит груп" ООД е заличено от регистъра на финансовите институции по чл. За от Закона за кредитните институции. Решението на тричленния състав на ВАС е оставено в сила с Решение № 4223 от 04.05.2022г. по адм.д. № 1211/2022г., на петчленен състав на ВАС. В обобщение, мотивите за отмяна, дадени в решението на касационната инстанция са следните:

„На първо място за да постанови процесната заповед, административният орган е приел, че дружеството е престанало да отговаря на изискванията на чл. За, ал. 2, т. 5, предложение 2 ЗКИ по отношение на лице, което притежава квалифицирано дялово участие в капитала на дружеството и не е изпълнило задължението да уведоми за промяна в информацията и документите, представени във връзка с вписването в регистъра, произтичащо от разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от Наредба № 26 от 23.04.2009 г. за финансовите институции.

Няма спор между страните, че по отношение на лице, което притежава квалифицирано дялово участие в капитала на "Маршал кредит груп" ООД е било образувано наказателно производство, което е висящо. Спорният въпрос е за това дали това обстоятелство само по себе си води до извода, че дружеството е престанало да отговаря на изискването по чл. За, ал. 2, т. 5 ЗКИ, а именно

лицата, които пряко или косвено притежават квалифицирано дялово участие в капитала на дружеството следва да притежават надеждност, финансова стабилност и репутация. Съдебният състав правилно е приел, че само повдигането на обвинение срещу съдружник, дори да е свързано с финансовата дейност на дружеството, не дава основание да се приеме, че това лице е престанало да отговаря на изискването за репутация, с оглед на презумпцията за невинност. В тази връзка се е позовавал на съображение 39 и на чл. 69 от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции. Съгласно посочените разпоредби за извършването на оценка на добрата репутация на директорите и членовете на даден ръководен орган се изисква ефикасна система за обмен на информация, като ЕБО - при спазване на изискванията за професионална тайна и защита на данните - следва да има право да поддържа централна база данни, съдържаща данни за административни санкции, включително свързаните с тях жалби, която ще бъде достъпна само за компетентните органи. Във всички случаи информацията относно постановените присъди по наказателни дела следва да се обменя в съответствие с Рамково решение 2009/315/ПВР и Решение 2009/316/ПВР, както са транспонирани в националното право, както и с други относими разпоредби на националното право. Когато компетентен орган оценява репутация за целите на член 13, параграф 1, член 16, параграф 3, член 91, параграф 1 и член 121, той проверява базата данни на Европейския банков орган за административни санкции и за наличието на осъждане в свидетелството за съдимост на засегнатото лице, която има отношение към случая. **На следващо място съдът правилно е отчел, че в административния акт не са посочени конкретни факти за негативен отзвук в обществото и публикации в средствата за масово осведомяване, които да са дали отражение върху репутацията на съдружника. Недопустимо е едва в хода на съдебното производство от страна на административния орган да се сочат факти, които не се съдържат в оспорената заповед и съответно да се представят доказателства в тази насока.**

Във връзка с горното обстоятелство, на дружеството е вменено неизпълнение на задължението по чл. 10, ал. 1 от Наредба № 26 - в 15-дневен срок да уведоми БНБ за всяка промяна в дейностите по чл. 3а, ал. 1 ЗКИ, в информацията и документите, представени във връзка с вписването в регистъра, като прилага и заверени копия от документите, удостоверяващи промяната. По този въпрос, правилно съдът е разграничил отговорността на дружеството и неговия законен представител от отговорността на самия съдружник да уведоми за повдигнатото му обвинение. В административния акт и относимата преписка не

се съдържа данни за това кога дружеството, съответно представляващият го е узнал за това обстоятелство, тоест не е посочено кога за него е започнал да тече нормативно установения срок за уведомяване на БНБ, не е посочено и дали е получил и разполагал с документи, които да го удостоверяват, за да може да изпълни задължението си по чл. 10, ал. 1 от Наредба № 26. При липсата на каквато и да е конкретика по тези въпроси, правилно съдебният състав е приел за недоказано посоченото нарушение.

Второто основание за заличаване на дружеството от регистъра на финансовите институции е по чл. 3а, ал. 6, т. 3 ЗКИ, във връзка с чл. 9, ал. 3, т. 9, предложение второ от Наредба № 26 от 23.04.2009 г. за финансовите институции, (...)При тези установявания, правилен е изводът на съда за погрешна квалификация на допуснатото от дружеството нарушение, (...)

Следователно, отмяната на процесната заповед касае допуснатото нарушение при издаването ѝ на разпоредби на Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции. Видно от чл. 70 от посочената Директива 2013/36/ЕС, озаглавен „Ефективно налагане на санкции и упражняване на правомощията за налагане на санкции от страна на компетентните органи“, е предвидено задължение за държавите-членки да гарантират, че при определяне на вида на административните санкции или други административни мерки и на размера на имуществените административни санкции компетентните органи отчитат всички приложими обстоятелства, в т.ч. когато е уместно: а) тежестта и продължителността на нарушението; б) степента на отговорност на физическо или юридическо лице, което е отговорно за нарушението; в) финансовото състояние на физическо или юридическо лице, което е отговорно за нарушението, намираща израз например в общия оборот на юридическо лице или годишния доход на физическо лице; г) величината на получената печалба или избегнатите загуби от физическото или юридическото лице, което е отговорно за нарушението, доколкото размерът им може да бъде определен; д) загубите за трети страни в резултат на нарушението, доколкото могат да бъдат определени; е) степента на съдействие, което физическото или юридическото лице, което е отговорно за нарушението, оказва на компетентния орган; ж) предишни нарушения на физическото или юридическото лице, което е отговорно за нарушението; з) евентуалните системни последици от нарушението. Само по себе си предвиденото задължение за надзорни органи да отчитат „всички приложими обстоятелства“, включително изрично посочените когато е относимо, изключва налагането на санкции като автоматична правна последица от установяване на определени факти и при обвързана компетентност. Следователно, ответникът БНБ не може да се позовава само на полученото писмо от

Специализираната прокуратура, за да оправдае бездействието си да извърши преценка и да отчете „всички приложими обстоятелства“ в случая за да формира обоснован извод за репутацията на Д.

БНБ като Централна банка на държава-членка на ЕС носи отговорност за действията си и по аргумент от Решение на Съда (голям състав) от 13 септември 2022 г. по Дело С-45/21, *Banka Slovenije*, ECLI:EU:C:2022:670, и конкретно изложеното по т.52-55 и отговорът на първи въпрос от диспозитива на съдебното решение, а именно:

„52. При все това, както е приел Съдът, в правото на Съюза ЕСЦБ представлява оригинална правна конструкция, която свързва и кара тясно да си сътрудничат национални институции, а именно националните централни банки, и институция на Съюза — ЕЦБ, и характерен белег на която са различната структура и не толкова отчетливото разграничение между правния ред на Съюза и националните правни системи. В тази силно интегрирана система, която авторите на Договорите са искали за ЕСЦБ, националните централни банки, както и управителите им, имат хибриден статут, тъй като са едновременно национални органи и органи, действащи в рамките на ЕСЦБ (вж. в този смисъл решение от 17 декември 2020 г., Комисия/С. (Архиви на ЕЦБ), С-316/19, EU:C:2020:1030, т. 83).

53. В този контекст съгласно член 14.4 от Протокола за ЕСЦБ и ЕЦБ националните централни банки могат да изпълняват и функции, извън посочените в този протокол, освен ако Управителният съвет приеме, че те са несъвместими с целите и задачите на ЕСЦБ.

54. Когато законодателят на държава членка възложи такава функция на централната банка на тази държава членка, по силата на тази разпоредба посочената функция трябва да се осъществява на отговорност и за сметка на съответната централна банка.

55. Що се отнася по-специално до конкретните условия, при които национална централна банка носи отговорност, включително когато изпълнява функция, възложена ѝ от националното право, в член 35.3 от Протокола за ЕСЦБ и ЕЦБ само се посочва, че тази отговорност се урежда от това право.“

Отговорът по т. 1 от диспозитива на Решение на Съда (голям състав) от 13 септември 2022 г. по Дело С-45/21, е следният:

1) Член 123, параграф 1 ДФЕС и член 21.1 от Протокол (№ 4) за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национално законодателство, съгласно което национална централна банка, член на Европейската система на

централните банки, носи отговорност за плащане със собствени средства на обезщетение за вредите, претърпени от бивши притежатели на финансови инструменти, **които тя е отменила** в рамките на прилагането на постановени от нея мерки за оздравяване по смисъла на Директива 2001/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 година относно оздравяването и ликвидацията на кредитни институции, **в случай че в последващо съдебно производство се установи или че отмяната не е била необходима за гарантиране на стабилността на финансовата система,** или че в резултат от отмяната бившите притежатели на финансови инструменти са претърпели по-тежки загуби спрямо тези, които биха претърпели при несъстоятелност на съответната кредитна институция, **стига посочената централна банка да носи отговорност само ако тя самата или лицата, които е оправомощила да действат от нейно име, са допуснали тежко нарушение на задължението си за полагане на дължимата грижа.**“

Именно цитираните условия по двете решение на СЕС за ангажиране на отговорността на БНБ като Централна банка на държава членка, упражнила надзорно правомощие по отношение на финансова институция, възложено ѝ от националното право, са налице в казуса по делото: установена от съда незаконосъобразност на акта на БНБ за мярката, в това число на основание съществено процесуално нарушение – не са извършени дължимите проверки за репутацията на собственика с квалифицирано участие в капитала на финансовата институция, противоречия в мотивирането на акта, и следователно не е положена дължимата грижа, а процесуалното нарушение е съществено или тежко, тъй като не може да бъде поправено след издаването на акта. Също така, тъй като СЕС изключи изрично отговорността за вреди на частноправните субекти от актове на БНБ да се основава само на умишлено поведение, предвиденото по чл.79, ал.9 ЗКИ следва да бъде оставено неприложено в казуса по делото. За отговорността на БНБ следва да бъдат приложени общите правила, предвидени по ЗОДОВ, предвид характеристиките на тази отговорност ЗОДОВ – обективна и безвиновна, пълна обезвреда за всички претърпени вреди, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразния акт на орган на БНБ.

Предвид всичко изложено, доводите на ответника за изключване на отговорността му поради недоказано умишлено поведение при издаване на Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. на подуправителя на БНБ, с която "Маршал кредит груп" ООД е заличено от регистъра на финансовите институции по чл. За от Закона за кредитните институции, и поради издаването на заповедта при обвързана компетентност, е необосновано и неотнормено.

По всички изложени съображения, съдът формира извод за

допустимост на предявените искове и за предявяването им срещу надлежният ответник.

По фактите, на които ищецът основава исковата претенция за имуществени вреди и ответникът основава своите възражения, съдът приема следното:

Както е установено в мотивите на Заповед № БНБ -02771/11.01.2021г. на подуправител на БНБ и се твърди в исковата молба, “Маршал Кредит груп” ООД е вписано в Регистъра на финансовите институции по чл. 3а от ЗКИ и на основание Заповед от 09.12.2009г., а впоследствие пререгистрирано със заповед от 01.06.2015г., като и към двете дати дружеството декларираше извършване на дейност по чл. 3, ал.1, т. 3 ЗКИ “отпускане на кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други предоставени средства”. Капиталът бил разпределен между съдружниците В. Д. - 99% или 9900 дяла за Д. В. Д. - 1 % или 100 дяла, всеки дял с номинал 300 лв.

Според твърденията в исковата молба, на 24.06.2018г. между В. П. Д., притежаващ към тази дата 99 000 дяла с номинал 300лв. от капитала на “Маршал Кредит груп” ООД, и "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD - И. било подписано писмо за намерения, според което се предоставяло право на израелското дружество да придобие 75% от дяловете на “Маршал Кредит груп” ООД. Писмото за намеренията не се представи по делото.

На 04.02.2020г. бил сключен Предварителен договор между същите страни - ищецът В. П. Д. като продавач и “Маршал Кредит груп” ООД като поръчител на продавача, "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD - И., за което се сочи, че е учредено с №[ЕИК] и “представявано за целите на настоящия договор от Ш. Ш.” - като купувач, с предмет на договора 75% от дяловете на дружеството или 7 500 дяла, като страните се споразумели договорът за прехвърляне на дялове да бъде сключен на 04.02.2021г. пред нотариус, а договорената цена за продажбата на дяловете в дружеството е в размер на 13 800 000 евро.

Този договор освен подписи за продавач - ищецът Д., за купувача – на Ш. Ш. и поръчител - Д. Д., съдържа печати на "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD - И., и саморъчен подпис, върху печата. По обяснението на свидетеля Ш. Ш., подписът е на директора на израелското дружество.

Свидетелят Ш. Ш., гражданин на И., в съдебно заседание предостави на вещото лице образци от подписа си за изследване от вещото лице за изготвяне на допуснатото заключение по съдебно почеркова експертиза. Заключение е

изготвено – Протокол № 34 и Протокол 1 за извършване на допълнителна експертиза, прието като доказателство по делото и неоспорено от страните, като вещото лице е категорично, че подписът положен от името на Ш. Ш. за „купувач“ в оригинала на Предварителен договор за покупко-продажба на дялове в капитала на „Маршал Кредит Груп“ ООД, сключен на 04.02.2020 г. между В. П. Д. като продавач и "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD - И., представлявано от Ш. Ш., като купувач, и „Маршал Кредит Груп“ ООД, като гарант, е положен от Ш. Ш..

На зададените му въпроси свидетелят Ш., заяви следното:

Заяви, че е подписал предварителния договор, на л. 20 от делото, след предявяването на документа, уточни, че има два подписа - на свидетеля и на директора на фирмата. Също след предявяване, свидетелят потвърди, че е подписал и Анекс 1 към предварителния договор. Уточни, че подписът само на директора на фирмата е достатъчен, с неговия подпис се задължава фирмата по израелското законодателство, фирмата е израелска, няма по принцип някакво значение подписа и печата. Понастоящем ищецът Д. не дължал нищо във връзка със сключените съглашения.

Свидетелят Ш. категорично заяви, че само предявените му от съда – съдържащи текст на български и английски език съглашения, а именно: предварителен договор за покупко-продажба на дялове между него и г-н Д., анекс към този договор, споразумение от май 2024 г., за което, представено в оригинал пред съда, беше установено, че съвпада с представеното по делото копие, и с нотариална заверка на подписа, и няма никакви други отношения с Д. „освен тази сделка“. Също така свидетелят Ш. заяви, че всичко му е платено във връзка със споразумението и няма повече други извън споразумението взаимоотношения с него. Също отговори и положително на въпрос на ответника, че е сключил предварителен договор за покупко-продажба, постановено е решение в негова полза, с което е присъдена неустойка, образувал е изпълнително дело и в хода на изпълнителното дело е сключено споразумение, с което се е съгласил на значителна отстъпка.

Твърдението на адв. Н., че между ищеца и свидетелят Ш. имало и друго устно споразумение – плащането да бъде извършено вместо на израелското дружество на друго дружество с участието на Ш. Ш. – и регистрирано в Търговския регистър на Република България – Ъ. солюшън, не се доказва с писмени доказателства. Доколкото е уговорено плащането по предварителния договор и последващите анекс и споразумение да бъде извършено на израелското дружество, от страна на ответника беше възразено, че писмено съглашение не е допустимо да бъде опровергавано със свидетелски показания, освен това се касае за договореност, която по размер надхвърля максималния праг 5000 лв., до който са допустими свидетелски показания. Освен това, се касае за заместване на кредитора в

правоотношението и изпълнение от длъжника вместо на кредитора на трето лице. В случая кредитор не е физическото лице Ш. Ш., а дружество, по думите на свидетеля, регистрирано по израелското право, и от името на което следва да договаря лицето, заемащо длъжността директор. При тези обстоятелства, договорености между Ш. Ш. като физическо лице и ищецът Д. за плащания на трето лице, различно от израелското дружество, не може да бъде доказана валидно със свидетелските показания на Ш..

Според данните от Търговския регистър "М. кредит груп" с действителен собственик физическо лице В. П. Д., е придобило всички дялове от капитала на "Кай Енерджи инвест" ЕООД с ЕИК[ЕИК], на 09.05.2024г. Дружеството "Ънлимитид Интернешънъл Солюшънс" ООД, е основано на 08.04.2024г. с капитал 10 лв. или 5,11 евро, от българският гражданин Г. Б. като ЕООД, като на основание, възникнало на 16.05.2024г. и вписано на 03.06.2025г., в това дружество са съсобственици Ш. Ш., гражданин на И., като физическо лице с 90 % дял от капитала или 9 лв. другият съдружник е български гражданин Г. Б. с 10 % от капитала или 1 лев.

Според поразумение (Datio in solutum) от **16.05.2024г.** между "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD като кредитор от една страна и ищеца и "Маршал кредит груп" ООД като длъжници от друга страна, за уреждане на отношенията, произтичащи от Решение по ВАД № 401/2023 г. на Арбитражния съд при СППМ от страна на „Маршал кредит груп“ ООД е поето задължение да прехвърли на „Ънлимитид интернешънъл солюшънс“ ООД 100 % от дружествените си дялове от капитала на „Кай енерджи инвест“ ЕООД в размер на 5 065 960,00 лв., както и солидарно задължение от двамата длъжници да заплатят сумата от 2 434 040,00 лв. като част от паричните си задължения към кредитора по предварителния договор (чл.1 и чл. 2 от споразумението), в 3-месечен срок (чл.7 от споразумението), срещу опрощаване на останалата част от вземането на кредитора.

На 31.07.2024 г. е сключен договор за прехвърляне на 100 % от капитала на „Кай енерджи инвест“ ЕООД от „Маршал кредит груп“ ООД в полза на „Ънлимитид интернешънъл солюшънс“ ЕООД с ЕИК[ЕИК] със седалище в [населено място].

Според представените 7 платежни нареждания, в периода от 18.09.2024г. до 01.11.2024г. ищецът наредил в полза на „Ънлимитид интернешънъл солюшънс“ ООД общо сумата в размер на **2 434 040,00 лв.** с основание за плащането "по споразумение от 16.05.2024г." Представиха се допълнително платежните нареждания, заверени за вярност от търговската банка, чрез която е извършена транзакцията.

С Арбитражно решение от 18.09.2023г., по ВАД № 401/2023г. на Арбитражен съд С., по искова молба на "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT

SERVICES" LTD - И., представлявано от Ш. Ш., ищецът В. П. Д. и “Маршал Кредит груп” ООД, в качеството му на встъпил в дълга на Д., са осъдени да заплатят сумите в размер на 4 363 637 евро, представляваща уговорена неустойка по в чл. 5л4 от Предварителния договор за продажба на дялове в “Маршал Кредит груп” ООД, 50 000 евро - частичен иск от сумата 909 091 евро, за лихва за забава върху неустойката за периода от 25.02. 2021г. до 16.03.2023г. ведно със законната лихва върху присъдената неустойка, считано от датата на завеждане на исковата молба пред арбитражния съд - 16.06.2023г. до окончателното изплащане на задължението, както и за сумата от 277 208,30 лв. за разноски по арбитражното дело. За посочените суми на дата 07.03.2023г. е издаден изпълнителен лист от съдебен състав на Софийски градски съд на израелското дружество "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD.

Видно от арбитражното решение - стр. 5 от него, актуалното състояние и удостоверение за регистрация на ищцовото дружество -"DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD са представени от него в заверен превод на български език към молба от 04.07.2023г. Също видно от стр. 6 от арбитражното решение, ответниците - В. Д. и “Маршал Кредит Груп” ООД са изложили теоретични обосновки на следните правни институти: последваща обективна (невиновна) невъзможност за изпълнение на задължението, непреодолима сила, прекомерност на неустойката и нищожност на клаузата за неустойка, без пряко да ги обвързват с възражения или оспорвания на основателността на исковите претенции. Изложени са данни за воденото наказателно производство срещу ищеца, налице били огласени данни в публичното пространство, които давали основание да ес смята, че се касаело за незаконно обвинение, процесът бил организиран с цел заграбване на бизнеса на Д., осъществяван чрез “Маршал Кредит Груп” ООД, задържането под стража попречило на Д. да се яви за сключване на окончателния договор. Изтъкнато е също, че отнемането на лиценза на дружеството било отменено с решение на ВАС, окончателно. Също така е посочено, че извършени разпореждания с част от дружествените дялове били неотнормисими, доколкото ищецът по арбитражното дело – израелското дружество декларирал, че нямал интерес от получаване на изпълнение по предварителния договор. Оспорени са твърденията за виновно неизпълнение, от страна на ответниците по арбитражното дело, в това число и В. Д. е поддържано възникнала обективна невъзможност, след сключване на предварителния договор и била породена от образуването на наказателно производство срещу В. Д. и, задържането под стража и отнемането на лиценза на “М. Кредит Груп” и заличаването му от регистъра на финансовите институции. Касаело се за неприключил незаконен наказателен процес и незаконен административен акт, отменен от ВАС. Възражението за нищожност на клаузата за неустойка е направено на основание чл. 26, ал.1 ЗЗД - на основание накърняване на добрите нрави,

подробните възражения са изложени на стр. 7/8 от арбитражното решение, в това число, за съотношението между неустойката и цената - 31,62%, и възражение за неоснователно обогатяване с присъждането ѝ, направено е искане при условията на евентуалност да бъде намален размера на неустойката, приложена е и съдебна практика по твърденията. В рамките на арбитражното производство са представени и взети предвид при разрешаването на правния спор Заповед № БНБ 02771/11.01.2021г. на подуправителя на БНБ за заличаването на “Маршал Кредит Груп” ООД от регистъра на финансовите институции, обсъдено е и обстоятелството, че тази заповед е подлежала на незабавно изпълнение, също е установено, че тази заповед е отменена с решение на ВАС като незаконосъобразна на дата 04.05.2022г.

Също така, в мотивите на арбитражното решение е обсъдено и изявление от страна на ищеца "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD, че ищецът бил уведомен за образуването на ДП №285/2020г. по описа на ГДБОП - МВР, прокурорска преписка 1736/2020г. на Специализираната прокуратура, както и за издадената на 11.01.2021г. Заповед БНБ -02771/11.01.2021г. на подуправителя на БНБ за заличаване на “Маршал Кредит Груп” ООД от регистъра на финансовите институции, за които обстоятелства бил уведомен в края на 2020г. и непосредствено преди изтичането на първоначално договорения срок за сключването на окончателния договор за прехвърлянето на дяловете от капитала на “Маршал Кредит Груп” ООД. Ищецът по арбитражното дело твърдял също, че направил компромис относно крайния срок за сключването на окончателния договор, като е поискал конкретно обезпечение за това, по тази причина на 09.02.2021г. между страните бил подписан анекс, с който изменили част от клаузите на предварителния договор за продажба на дялове - конкретно бил изменен чл.2.2 от Договора, който придобил следното съдържание: “Страните се договарят Договорът за прехвърляне на дялове да се сключи в срок до 1 /един/ месец, считано от датата на влизане в сила на окончателен съдебен акт на подуправителя на БНБ, ръководещ управление Б. надзор, с която е постановено заличаване на “Маршал Кредит Груп” ООД със седалище (...) от регистъра на финансовите институции по чл.3а от Закона за кредитните институции.” В същия смисъл бил изменен и чл.5.1 от предварителния договор, а клаузата по чл.13 била променена, като изрично било предвидено прекратяване на действието на договора при настъпването на условията на чл.5.2. от него, тъй като и в случай, на влязъл в сила окончателен съдебен акт на български съд, с който бъде потвърдена Заповед БНБ -02771/11.01.2021г. С анекса била потвърдена дадената гаранция от “Маршал Кредит Груп” ООД със сключването на предварителния договор за изпълнение на задълженията на продавача, като дружеството на основание чл.101 от Закона за задълженията и договорите заявило, че встъпва в задълженията му, произтичащи от чл.5.4 - клаузата за неустойка при неизпълнение от страна на продавача на планираната дата.

Анексът от 09.02.2021г. е представен по настоящото дело, в това число е направена констатация с оригинала, като установеното за съдържанието му в мотивите на решението на арбитражния съд, съответства на съдържанието му и настоящият състав на съда не би могъл да направи други изводи за договореностите между страните относно новия срок за изпълнението на предварителния договор за покупко-продажба на дялове от капитала на “Маршал Кредит Груп” ООД. Този срок е до един месец, считано от 04.05.2022г.

Също в хода на производството пред арбитражния съд е прието, че не е спорно между страните обстоятелството, че нито в срок на 04.02.2021г., нито в срок един месец от отмяната с влязлото в сила съдебно решение на 04.05.2022г. на Заповед БНБ -02771/11.01.2021г. на подуправителя на БНБ, е сключен окончателен договор за продажба на дяловете от капитала на “Маршал Кредит Груп” ООД, **НИТО ДО 06.06.2022 г.** – тъй като 04.06.2022г. е събота, неработен ден – стр.17 от арбитражното решение. Не съществувал спор, че и до тази дата окончателен договор не е сключен, поради което е прието, че действително е настъпило неизпълнението на предварителния договор – неключването на окончателния договор на планираната дата. На основание, че страните по предварителния договор са предвидили изрично, че неустойката се дължи само ако страната има вина за конкретното неизпълнение. Посочено е, че в гражданското право вината се предполага до доказване на противното. Разгледано е възражението, че В. Д. няма вина за неизпълнението. Липсата на вина, субективно отношение, се обуславяло от факта, че както задържането под стража, така и образуването на наказателно производство, не зависят от неговата воля и той по никакъв начин чрез действия или бездействия не е могъл да ги предотврати, повлияе или промени, само при приключило наказателно производство и установяването по безспорен начин, че същият е отговорен за деянията, за които му е повдигнато обвинението, но такива деяния не са налице. Също е прието, че поради издаването на Заповед № БНБ 02771/11.01.2021г. на подуправителя на БНБ, не би могло да му се вмени във вина неизпълнение на задължението му по предварителния договор, тъй като заповедта е резултат от административна дейност на трето лице, същата била и отменена като незаконосъобразна с влязло в сила съдебно решение. На стр. 18/19 от арбитражното решение е прието, че след отмяната на заповедта вече не съществувала каквато и да било обективна пречка за първия ответник- ищецът по настоящото дело Д., да изпълни задължението си в новия уговорен срок от един месец, считано от постановяването на съдебното решение на ВАС да сключи окончателен договор с ищеца, като прехвърли чрез покупко-продажба 75% от притежаваните от него дружествени дялове от капитала на „Маршал Кредит Груп“ ООД, с което да изпълни добросъвестно поетото от него задължение със

сключването на предварителния договор.

Формиран е извод, че в рамките на този едномесечен срок, първият ответник по арбитражното дело - В. Д., не само не е предприел изпълнение на задълженията си по предварителния договор, но със собствените си действия е направил същото невъзможно. Този извод е формиран въз основа на данните от вписванията по партидата на „Маршал Кредит Груп“ ООД, на 20.05.2022г., т.е. в рамките на едномесечния срок за изпълнение, Денкове прехвърлил по-голямата част от дружествените дялове от капитала на „М. Кредит Груп“ на трети лица, и така от притежател на дялове на стойност 2 970 000 лева от капитала на дружеството, е останал притежател на дялове на стойност 297 000 лв., или по-малко от 10 % от капитала на дружеството, който е в размер на 3 000 000 лв. Със своите действия Д. сам се е поставил в невъзможност да изпълни поетото задължение да прехвърли на израелското дружество 75% от дяловете си от капитала в уговорения срок – до 06.06.2022 г., въпреки отпадането на всички обективни пречки за това. Също е формиран извод, че след като Д. е могъл да се разпорежи с дяловете си от капитала в полза на трети лица, е могъл да се разпорежи с дяловете си и в полза на израелското дружество. Тъй като обаче към крайната дата вече се е разпоредил с по-голямата част от дяловете си, а притежаваните от него близо 10% от капитала на „М. Кредит Груп“ са крайно недостатъчни за да изпълни задължението си да прехвърли 75% от дяловете от капитала му срещу общо уговорената цена за този пакет дялове, видно от клаузите на предварителния договор, то неизпълнението на задължението по предварителния договор е резултат именно от виновното поведение на Д.. По тези съображения е отхвърлено възражението, че всъщност израелското дружество се е отказало от договора.

В останалата част от мотивите на решението по арбитражното дело е обсъдено възражението за нищожност и намаление на клаузата за неустойка, като и тези възражения са отхвърлени.

Настоящият състав на съда следва да зачете силата на присъдено нещо на арбитражното решение, и конкретно по разрешения спорен въпрос за виновно неизпълнение на задължението от страна на В. Д. по предварителния договор и в срока до 06.06.2022г., обусловило и присъждането на неустойката.

Този извод следва от даденото задължително тълкуване в практиката на ВКС за правните последици на арбитражното решение. Така с определение № 257/13.05.2022 г. по т.д. № 1133/2021 г. на ВКС, I т.о. е допуснато касационно обжалване на въззивното решение, на осн. чл. 280, ал. 1, т. 1 ГПК за проверка съответствието му с практиката на ВКС, обективизирана в Решение №

60081/26.07.2021 г. по т.д. № 95/2020 г. на ВКС, I т.о., по правния въпрос: относно силата на пресъдено нещо на арбитражното решение. С постановеното Решение № 50158 от 12.12.2022 г. по т.д. № 1133/2021г., Т. К., I Т. о. на ВКС, по правния въпрос, по който е било допуснато касационно обжалване, са споделени дадените разрешения в съдебната практика по правния въпрос, а именно:

„ С Решение № 60081/26.07.2021 г. По т.д. № 95/2020 г. на ВКС, I Т.о. е прието, че съгласно разпоредбата на чл. 41, ал. 3, изр. 3 ЗМТА с връчването му арбитражното решение влиза в сила, става задължително за страните и подлежи на принудително изпълнение. Арбитражното решение поражда правни последици, които се състоят в сила на пресъдено нещо и изпълнителна сила на решението, а когато предявеният иск е конститутивен, то има и конститутивно действие. Силата на пресъдено нещо на арбитражното решение има същото съдържание като силата на пресъдено нещо на съдебното решение, същите обективни предели и подлежи на зачитане от държавните съдилища и другите държавни органи като съдебното решение. Разпоредбата на чл. 298, ал. 1 ГПК очертава субективните и обективните предели на силата на пресъдено нещо на влязлото в сила решение: решението влиза в сила между същите страни, за същото искане и на същото основание. Силата на пресъдено нещо обвързва насрещните страни - ищецът и ответникът, като в същото положение са универсалните правопоприемници на страните, както и частните им правопоприемници, когато частното правопоприемство е настъпило след предявяване на иска /чл. 298, ал. 1 и 2 ГПК и чл. 226, ал. 3 ГПК/.

Съгласно т.18 от Тълкувателно решение № 1 от 4.01.2001 г. на ВКС по т. гр.д. № 1/2000 г., ОСГК със сила на пресъдено нещо се ползва само решението по отношение на спорното материално право, въведено с основанието и петитума на иска като предмет на делото. Със сила на пресъдено нещо се установява съществуването или несъществуването на заявеното от ищеца право, предмет на делото и на съдебното решение, с белезите, които го индивидуализират - юридически факт, от който произтича, съдържание, субекти и правно естество. Във времево отношение спорното право е установено за съществуващо или несъществуващо към деня на приключване на съдебното дирене, след което решението е влязло в сила, т. е. след което е възникнала силата на пресъдено нещо. От нормите на чл. 235, ал. 3 ГПК и чл. 439, ал. 2 ГПК се извежда т. нар. преклудиращо действие на силата на пресъдено нещо спрямо фактите, които са настъпили до този момент. Преклудиращото действие на силата на пресъдено нещо се отнася до фактите, които са релевантни за съществуването, изискуемостта, принадлежността или размера на съдебно признатото вземане, независимо дали те са били известни на страната, в полза на която пораждат изгодни правни последици. Преклудирани са фактите, представляващи основания за нищожност на правните сделки, за погасяване на вземанията или пораждащи

права за унищожаване или разваляне на сделки, на които се основава съдебно признатото право. След влязло в сила решение, което установява със сила на пресъдено нещо вземане на договорно основание, длъжникът не може да въведе в нов процес между него и кредитора твърдения за нищожност на договора, съответно да заведе иск за обявяване на тази нищожност. Посочено е, че в този смисъл е константната практика на ВКС, обективизирана в решение № 115 от 10.01.2012 г. по т. д. № 883/2010 г. на ВКС, I т. о., решение № 335 от 13.11.2018 г. По т.д. № 2477/2017 г. на ВКС, II т. о. и др.

В т. 2 от ТР № 3/2016 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че решението по уважен частичен иск за парично вземане се ползва със сила на пресъдено нещо относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право при предявен в друг исков процес иск за защита на вземане за разликата до пълния размер на паричното вземане, произтичащо от същото право. В съобразителната част на тълкувателното решение е разяснено, че след като със сила на пресъдено нещо е установено, че правоотношението, въз основа на което се претендира непогасено парично вземане, е възникнало валидно, поради което частичният иск е уважен, то е недопустимо в последващ исков процес за разликата до пълния размер на вземането да се пререшава въпросът дали същото правоотношение е възникнало, нито каква е правната му квалификация. Аргумент за този извод е и обстоятелството, че в диспозитива на съдебното решение съдът се произнася не само за размера на вземането, но и относно основанието /какво представлява и от какво произтича присъденото вземане/, предвид изискването на чл. 236, ал. 1, т. 5 ГПК в решението да бъде посочено какво постановява съдът по съществуването на спора.

Настоящият състав споделя така дадените разрешения по правния въпрос.“

Следователно, арбитражното решение от 18.09.2023г. по ВАД№401 по описа за 2023г. на Арбитражен съд С. при Сдружение за Правна помощ и медиация, поражда правни последици, които се състоят в сила на присъдено нещо и изпълнителна сила на решението. Силата на присъдено нещо на арбитражното решение има същото съдържание като силата на присъдено нещо на съдебното решение, същите обективни предели и подлежи на зачитане от държавните съдилища и другите съдебни органи като съдебно решение.

Следва да се посочи също, че по настоящото дело са представени събрани идентични доказателства, като обсъдените в мотивите на решението на арбитражния съд и настоящият състав на съда не би могъл при обективната им преценка да формира друг извод относно причините за неизпълнение на предварителния договор от 04.02.2020г. между, ищеца В. Д. и "DSR - FINANCIAL CONSULTING MANAGEMENT SERVICES" LTD. В допълнение, по настоящото

дело се установи, че подписът под последния договор за купувача е положен от Ш. Ш. със приетото по делото заключение на вещото лице В. по съдебно-почерковата експертиза.

Предвид изложеното, то следва да се приеме за установено със сила на присъдено нещо, че задължението за неустойка по предварителния договор от 04.02. 2020г. за прехвърляне на 75% от дяловете от капитала на „Маршал Кредит Груп“ ООД, виновно в гражданско-правния смисъл на понятието, не е и изпълнено поради непредприемане на действия от ищеца В. П. Д. да изпълни договора в уговорения нов срок – от 04.05.2022г. до 06.06.2022г., в който срок Заповед № БНБ – 02771/11.01.2021г. на подуправителя на БНБ е отменена, и и със собствените действия на ищецът В. П. Д. е направил изпълнението невъзможно. Отменената като незаконосъобразна Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. на Подуправителя на БНБ, няма връзка с неизпълнението на задължението на ищеца.

Всички обстоятелства обуславят и извод, както претендира и ответника, че задължението за неустойка по предварителния договор от 04.02.2020г. е възникнало изключително поради поведението на ищеца Д. и по негова вина в гражданскоправен смисъл, поради което е налице основанието по чл.5, ал.1 ЗОДОВ и обезщетение не се дължи. Съгласно чл.5, ал.1 ЗОДОВ, ако увреждането е причинено поради изключителна вина на пострадалия, обезщетение не се дължи.

При този извод, са неотносими данните за извършени плащания и твърдението, че са в изпълнение на задължението за неустойка, както и дали има допълнителни устни уговорки за замяна на кредитора по плащането за неустойка и въобще по въпроса дали е платена неустойката след като е налице основанието по чл.5, ал.1 ЗОДОВ за освобождаване на държавата от отговорност.

Следователно, исковата претенция за имуществени вреди, на основание чл.5, ал.1 ЗОДОВ следва да бъде отхвърлена като изцяло неоснователна.

По исковата претенция за неимуществени вреди, съдът приема следното:

Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. на Подуправителя на БНБ, е издадена от фактическа страна въз основа на данните в писмо на Специализирана прокуратура за образувано наказателно производство срещу ищеца за престъпление от общ характер, и неизпълнение на задължения, свързани с изискванията за уведомяване

на БНБ и данни в подадени отчети. В производството по издаване на заповедта са съставени Обяснителна записка от директора на Дирекция „Специфични надзорни дейности“ относно заличаване на „Маршал Кредит груп“ ООД от регистъра на финансовите институции по чл. За от ЗКИ, адресирана до гл. юрист на БНБ Д.. Изводите в обяснителната записка са възприети изцяло в становище на Правната дирекция – без адресат, и без автор, представено на л. 184 от делото от ответника. Изготвена е Докладна записка от 11.01.2021г. от директора на Дирекция „Специфични надзорни дейности“ до подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Б. надзор“, съгласно която като финансова институция „Маршал Кредитгруп“ ООД е престанало да отговаря на изискванията на ЗКИ и не е изпълнило свои задължения, свързани със спазване на нормативните актове, приложими към финансовите институции, вписани в публичния регистър на БНБ по чл.За, ал.1 ЗКИ, мотивирано на две основания. Видно от правното становище и обяснителната записка, на основание данните от писмото на Специализираната прокуратура – за повдигнато обвинение и задържането на ищеца под стража, и констатацията, че в БНБ не са представени документи, за удостоверяване на настъпили нови обстоятелства по регистрацията на „М. Кредит груп“, с които да се актуализира информацията за прекия и действителен собственик В. Д., в Приложение 3 „Въпросник за надежност, финансова стабилност и репутация“ съответно Раздел 8. Допълнителна информация за последните 5 години, в т.8.1. „Водено ли е срещу вас наказателно производство за престъпление от общ характер?“ На второ място, е посочено неизпълнение на задължения, свързани с изискванията за отчетност.

Заповед № БНБ-02771/11.01.2021 г. на подуправителя на БНБ, с която "Маршал кредит груп" ООД е заличено от регистъра на финансовите институции по чл. За от Закона за кредитните институции, е издадена въз основа на доклада на директора на посочената дирекция, като данните и правните изводи са възприети идентично. Основанията, въз основа на които е издадена заповедта, са обсъдени подробно в мотивите на Решение № 12672/13.12.2021 г., постановено по административно дело № 1235/2021 г. по описа на Върховния административен съд, седмо отделение, с което е отменена заповедта. Решението на тричленния състав на ВАС е оставено в сила с Решение № 4223 от 04.05.2022г. по адм.д. № 1211/2022г., на петчленен състав на ВАС.

В обобщение, мотивите за издаването на заповедта, обосновавали извода, че като финансова институция, "Маршал Кредит груп" ООД е престанало да отговаря на изискванията на ЗКИ и не е изпълнило свои задължения, свързани със спазване на нормативните изисквания, приложими към финансовите институции, вписани в публичния регистър на БНБ по чл.За, ал.1 ЗКИ са следните:

I. Дружеството е престанало да отговаря на изискванията на чл.3а, ал.2, т.5, предл второ ЗКИ, тъй като не е изпълнило задължение за уведомяване за промяна в информацията и документите, представени във връзка с вписването в регистъра, произтичащо от разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от Наредба № 26. Този извод е формиран въз основа на данните от писмо с вх. № БНБ-117559/30.12.2020 г. На БНБ за по лучен сигнал от прокурор от Специализираната прокуратура, че се води разследване по пр. пр. № 1736/2020 г. във връзка с престъпна дейност на организирана престъпна група, действаща на територията на Република България, с основна дейност даване на парични суми срещу лихва, а като участник в престъпното сдружение е установено физическото лице В. П. Д., привлечен като обвиняем за престъпление от общ характер по смисъла на Наказателния кодекс и към момента с наложена мярка за неотклонение "задържане под стража". На основание, че Д. притежава пряко 99% от капитала на "Маршал Кредит груп" ООД и действителен собственик по смисъла на § 2, ал. 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари, следва да притежава добра репутация. Позовал се е на изискванията на чл. 3а, ал. 2, т. 5 от ЗКИ и на чл. 5, ал. 2 от Наредба № 26 за условията към действителните собственици на финансовите институции - спрямо тези лица да не са налице обстоятелства, поставящи под съмнение тяхната надеждност, финансова стабилност и репутация. Прието е, че наличието на висящо наказателно производство за извършено неправомерно деяние, особено във финансовата сфера, накърнява съществено репутацията на Д., съответно доброто име на финансовата институция, която е изложена на значителен репутационен риск, разследването се отнасяло до противозаконни действия, свързани с даване на парични суми срещу лихва, което създава внушения в клиентите на финансовата институция, за пренасянето на незаконни практики и в нейната дейност, което непосредствено влияе на доброто й име и пазарно положение в сектора. Нарушаването на изискванията по посочените разпоредби, съставлявало основание за заличаване на финансовата институция от регистъра, съгласно чл. 3а, ал. 6, т. 1 от ЗКИ и чл. 9, ал. 3, т. 2, предл. първо от Наредба № 26, поради това, че финансовата институция е престанала да отговаря на изискванията за регистрация. На второ основание – финансовата институция не е уведомила БНБ за настъпила промяна в информацията, представена по чл. 6, ал. 4, т. 2 от Наредба № 26 във връзка с вписването в регистъра на "Маршал Кредит груп" ООД, с която да се актуализира информацията за прекия и действителен собственик Д. в Приложение 3 "Въпросник за надеждност, финансова стабилност и репутация" относно образуваното наказателно производство", съответно в Раздел 8. "Допълнителна информация за последните 5 години", в т. 8.1. "Водено ли е води ли се срещу Вас наказателно производство за престъпление от общ характер?". Посочени са и правни съображения, а информацията по писмото на СП за образувано наказателно производство и разследване срещу Д., което се води във

връзка с престъпна дейност на организирана престъпна група, действаща на територията на Република България и наложената в тази връзка мярка за неотклонение "задържане под стража", представлява промяна в обстоятелствата, която не е декларирана от прекия и действителен собственик на "Маршал Кредит груп" ООД, представена във връзка с вписването в регистъра. Формиран е извод, че неизпълнението на изискванията за уведомяване за промяна в обстоятелствата, след вписване в регистъра, произтичащи от разпоредбата на чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредба № 26 е основание за заличаване на финансовата институция съгласно чл. 3а, ал. 6, т. 3 от ЗКИ и чл. 9, ал. 3, т. 2 от Наредба 26.

2. На второ място е прието наличие на неизпълнение на задължения, свързани с изискванията за отчетност съгласно разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от Наредба 26 по представени тримесечни и годишен финансови отчети, в данни в подпозиция 1.1.5.2.2. "Жилищни ипотечни кредити на физически лица" към позиция 1.1.5 "Кредити и вземания (включително финансов лизинг)" от актива на баланса. След извършена служебна проверка в информационната система на Централния кредитен регистър за същите отчетни периоди от 31.12.2019 г. до 30.09.2020 г. Било установено, че дружеството не е подавало данни за задължения на физически лица - кредитополучатели на жилищни ипотечни кредити. Справките от регистъра съдържали задължения на физически лица - кредитополучатели на "Маршал Кредит груп" ООД по потребителски кредити. От тези данни е формиран извод, че финансовите отчети съдържали противоречива информация по отношение на извършваната дейност от дружеството, което съставлявало основание за заличаване на дружеството съгласно чл. 3а, ал. 6, т. 3 от ЗКИ и чл. 9, ал. 3, т. 9, предл. второ от Наредба № 26.

Видно от представеното по делото писмо на Специализираната прокуратура от 30.12.2020г., в тази прокуратура се води разследване по пр.пр. 1736/2020г. срещу ищеца, който бил и привлечен под наказателна отговорност като обвиняем за престъпление по чл. 321, ал.3, т.2 вр. ал.2 НПК и към настоящия момент – 23.12.2020г. С писмото – л. 102 от делото, представено от ответника, се иска от БНБ да бъде извършена проверка, съобразно законовите правомощия на БНБ, на дейността на дружеството „Маршал Кредит Груп“ ООД.

Видно от представените данни от ответника БНБ, административната преписка по издаването на заповедта включва единствено актовете на директора на Дирекция „Специализирани дейности, становище на Дирекция „Правна“, от мотивите се установява, че е извършена единствено проверка в информационната система на Централния кредитен регистър и за периоди към 31.12.2019г., 31.12.2020г., 30.06.2020г. и 30.09.2020г.. Също така, писмото на прокуратурата е заведено на

дата 30.12.2020 г. в БНБ, а оспорената заповед е издадена на дата 11.01.2021г. Няма данни за този кратък период да са извършвани проверки на дейността на дружеството – проверка на документация на самото дружество с цел установяване на дейността му по искането на прокуратурата.

С Постановление по пр.пр. 17871/2022г. от 18.03.2025г. на прокурор при СГП, е прекратено частично наказателното производство по досъдебно производство № 285/2020г. на ГД БОП, пр.пр. 17 871/2022г. по описа на СГП досежно повдигнатото и предявено спрямо обвиняеми, сред които и ищеца В. П. Д. обвинение за престъпление по чл.321, ал.3, алт. 2 т.2 вр. ал.2 НК поради недоказаност на обвинението. С Определение от 24. 04.2025г. по ч.н.х. 2139/2025г. на СГС, по жалба на ищеца В. Д., съдът е изменил постановлението за прекратяване по отношение на него, като основанието за прекратяване е изменено на чл.243, ал.1, т.1 вр. чл.24, ал.1, т.1, пр.2 НПК, тъй като деянието не съставлява престъпление – л. 132 и сл. от делото.

Следователно, едва с Определение от 24. 04.2025г. по ч.н.х. 2139/2025г. на СГС, влязло в сила на 22.04.2025г., е прекратено наказателното производство срещу ищеца, образувано още през 2020г. и на основание, че извършваната от него дейност не съставлява престъпление.

Разпитаните по делото свидетели във връзка с исковата претенция за неимуществени вреди заявиха следното пред съда

Свидетелката Р. Е. Т., заяви, че няма родство с ищеца и заинтересованост от изхода на делото. Същата заяви, че са приятели с ищеца и е счетоводител на голяма част от дружествата, на които е мажоритарен собственик. Спомня си за периода след заличаване на „М. Кредит Груп“ от регистъра на финансовите институции. Определи като шокиращо първоначално, подадено искане от Прокуратурата в края на 2020г., тогава ищецът бил в ареста. Свидетелката комуникирахме с него ежедневно чрез адвокат, който имал право да влиза и да води комуникация. Комуникацията със свидетелката била професионална, защото след ареста му имало 68 ревизионни производства на всичките му фирми, както и на физическото лице В. Д.. Прокуратурата не позволявала да влезе нотариус за подписване на упълномощаване на свидетелката, за да отговори на всичките искания на НАП, за да се движат ревизионните производства. Затова ежедневно контактували. Определя посоченото дружество като „отроче“ на ищеца, към тогавашна датата изтекли 15 години от създаването на „М. Кредит Груп“. Впечатленията ѝ за ищеца са, че той едва ли не се предал тогава. Казал: „Как така?! Не стига, че ме арестуваха...“. Свидетелката описа и нахлуване от 42, включително униформени от

Борба с организираната престъпност, в едното от заведенията му, а след тази масова проверка и всичките нападки и всичко, което преживяли в този период - повече от 2 години борба, за да докажат, че това са неистини, авторитетът на ищеца бил уронен не с „лъжи“, а с неистини. Определя безсилието в тази борба – едно да докажат че са изрядни и документално и правно, получавали удар с друго. И, това било ежедневно.

Свидетелката Т. заяви, че има представа и за неговото емоционално състояние ежедневно през целия исков период. След заповедта за заличаване на „М. Кредит Груп“, ищецът казал: „И, до там ли стигнахме?! Какво значи това - че аз съм с влошена репутация?! Аз не съм престъпник! Аз съм в затвора...“ (той тогава беше вече в затвора) „Аз съм в затвора от неистини и от лъжливи обвинения!“. Свидетелката участвала в разследването на Антикорупционния фонд във връзка със задържането на ищеца, като изложи данни, неотнормими към казуса по делото – за поискани пари за освобождаването на ищеца. Що се касае до заповедта на подуправителя на БНБ, то тя била вече капака на всичко, което се случвало с ревизионните производства. Свидетелката определи, че най-сериозният бизнес на ищеца бил с „М. Кредит Груп“, след това ресторантьорството. След заповедта, много от неговите партньори започнали да звънят и да пращат статии, които са видяли в интернет за ищеца и в негов интерес, каквото са прочели някъде и да се отдръпват. Към свидетелката отправяли въпроси. Ищецът казал: „Е, аз какво правя? Какво съм правил последните 15 години? Какъв авторитет съм градил последните 20 години?“. Ищецът бил освободен от затвора на 04 юни 2021г. , при което ищецът не искал да контактува. Той бил много спокоен, праволинеен, почтен, възпитан, интелигентен мъж. Неговото поведение и към домашните (пак казвам - аз съм и приятелка и счетоводител) и към служителите - липсата на желание за комуникация, защото първата част от този период, комуникацията беше изцяло по телефона със служителите - не искаше да изслушва, не искаше комуникира, не искаше да работи, въобще...раздразнителен.Ищецът имал над 300 човека персонал, зает във всичките му дружества. Имало йерархичност: счетоводен отдел, мениджърски състав. Комуникирал с ръководните служители, Т. била свидетел ежедневно на тази комуникация. Ищецът и да не вдигне телефона - ще върне обаждане в рамките на 15 минути. До такава степен апатия - да спре звука и да каже: „Аз не искам да разговарям!“ и ние стоим – работен ден, той спирал звука на телефона и стои и гледа в една точка, само мерели кръвното му налягане - високо, а в последствие го диагностицирали с Диабет тип 2. Всичкото това, на база нервния срив, който имал. Този авторитет, който е сринат не можел да се възстанови с едно решение – решението на Върховния административен съд. След решението, била и възобновена дейността на „М. Кредит Груп“, свидетелката не водела счетоводството точно на това дружество.

СВИДЕТЕЛЯТ Д. В. Д., заяви, че няма родство и заинтересованост от изхода на делото. Свидетелят управлява някои от компаниите на ищеца от 2010 година и понастоящем изпълнявам същите задължения. В периода след издаването на заповедта за „Маршал Кредит Груп“ ООД, свидетелят нямал близки контакти с ищеца, защото бил задържан в ареста.

Ходил на свиждане, разговаряли в този период, но непосредствено след заличаването на финансовата институция от регистъра и когато разбрал за това, ищецът бил изключително депресиран и реагирал много остро, защото тази финансова институция е най-сериозната му фирма, която му осигурява най-добра възможност за печалба и реализация. Свидетелят е управител на „М. Кредит Груп“. Възпроизвежда видяното в залата за свиждане, макар зад стъкло и през телефонната слушалка: ищецът започнал да говори нецензурни думи, започна да псува, ядосал се много, каза: „Кога ще спре това нещо! Вече не се издържа!“, видял сълзи в очите му точно в този момент, за първи път през живота, тъй като имали пряк и непосредствен контакт. Изминал един доста дълъг период от около година и половина от заличаването от регистъра на БНБ и решението на ВАС за възстановяването на дейността на дружеството и това време определя като най-тежкия период, защото голяма част от партньорите на ищеца спряли да се обаждат, голяма част от клиентите, се държали с насмешка, с ирония дори и към свидетеля, включително и към г-н Д.. След заличаването на „М. Кредит Груп“ като финансова институция, свидетелят продължил да управлява дружеството, то продължило с друга дейност - тъй като е заличено от регистъра на БНБ и не може да отпуска кредити, имало задължение да поддържа старите, които вече са отпуснати – ограничена дейност. Докато ищецът бил в затвора, свидетелят поддържал комуникация с ищеца чрез адвоката му, който много често го посещавал, поне 4-5 свиждания за периода от началото на 21-ва година докато го пуснат.

Свидетелят Д. заяви за поведението на ищеца, че преди края на 2020г., след арестуването му, още не било известно за какво е арестуван, ищецът бил обнадежден и казвал: „Тук съм много добре. Д. ми само книги да чета. Правдата ще излезе наяве. Истината ще възтържествува.“ Според свидетеля, служителите, които "бяхме навън и управлявахме бизнеса му", се стараели да го правят с грижата на добрия стопанин, въпреки отсъствието на собственика. Но след заповедта от януари 2021 г. и заличаването на дружеството като финансова институция, свидетелят заяви, че това сринало психически ищеца - защото ограничил контактите си, спрял да се интересува от бизнеса, който ръководели навън от негово име и за негова сметка. Някак си изгубил желание да участва пряко в стопанския живот, до тогава участвал, макар и индиректно, чрез пълномощниците и представителите си.

Ищецът отказал да прави каквото и да е и да се занимава, свидетелят трябвало да инициира воденето на съдебен процес срещу заповедта на подуправителя на БНБ за заличаване на „М. Кредит Груп“, според свидетеля защото било огромна неправда, ясно било, че това е едно скалъпено дело с цел репресия, както се оказало впоследствие – Прокуратурата се отказала от обвинението и имало съдебно решение, че ищецът всъщност не е извършил престъпление, а е бил обект на огромна репресия. След като излязъл от затвора ищецът за известно време се затворил и се изолирал, не искал да се вижда с никой. Ищецът започнал отново да ръководи бизнеса си към средата на 2022г., тогава започнал малко по малко да се интересува, до края на 2021г. бил под домашен арест, по малко започнал да се обажда по телефона. Също докато бил под домашен арест, някъде юли август ищецът започнал да провежда оперативки в дома си, но определено според свидетеля бил като „замразен и блокирал“. Свидетелят определя така ищеца защото бил изключително динамичен и изключително продуктивен и креативен човек, и така си ръководи и бизнеса, но в средата на 2021-ва година, бил съвсем друг човек, понастоящем вече доста по-активно участвал в ръководеното на бизнеса си. Фактът, че обвиненията му не само отпаднали, а се оказало, че няма извършено престъпление, му вдъхнало кураж и вяра в правосъдието, но още не са възстановили дейността на дружеството в пълния обем от 2021 г. Портфейлът на отпуснатите кредити е по-малък, като управляващ компанията свидетелят заяви, че старите клиенти се плашат да контактуват, знаейки какво се е случило, старите клиенти бягат. Възстановяването на бизнеса се дължало само на нови клиенти.

Изводи на съда по иска за неимуществени вреди:

Предвид заявеното от свидетелите, съдът приема, че действително ищецът е претърпял неимуществени вреди от незаконосъобразната заповед на подуправителя на БНБ, действително са накърнени доброто му име и репутация в бизнес, който управлявал от 15 години и бил основен за него, като в резултат на това старите клиенти се отдръпнали, а продължаването на бизнеса с нови клиенти действително при тези обстоятелства изисква значителни усилия, в това число емоционални, предвид и другите съпътстващи обстоятелства – наказателното производство срещу ищеца. Житейски логични при обстоятелствата по делото са и твърденията, че след като е узнал за оспорената заповед, ищецът се е почувствал силно унижен и афектиран. В съчетание и с другите обстоятелства, е логично същият да изпитва тревожност, че упражнявания срещу него и дружеството административен и прокурорски произвол ще продължи безнаказано и ще доведе до тежки последици за него, семейството и бизнеса му. Съдът приема за доказани и твърденията в исковата молба, че за ищеца е било трудно да се съсредоточи върху работата си, загубил концентрация, постоянно се налагало да обяснява ситуацията си и да се бори срещу неистини спрямо него, променил се като поведението си в

отношенията си с другите. От изнесените данни от свидетелката Т., че клиенти са започнали да изпращат публикации за ищеца, както и изнесеното от свидетеля Д. – „старите клиенти бягат“ невъзможността след значителен период от време – в края на 2025г. да бъдат възстановени нивата на дейност на дружеството от преди 2021г., следва и извод, че действително ситуацията на ищеца е имала сериозен отзвук в бизнес средите.

Съдът съобразява и заявеното от свидетелите Д. и Т. за поведението на ищеца – „като замръзнал“, „само седим и мерим кръвното – високо кръвно“, както и, че впоследствие бил диагностициран с диабет, както и за незаинтересованост от управлението на бизнеса значителен период от време - до края на 2021г. , когато всъщност е постановено решението на тричленния състав на ВАС, с което отменя заповедта – 13.12.2021г., които обстоятелства сочат на значителна степен на емоционален стрес, болки и страдания, довели дори до заболяването диабет. Заболяването на ищеца и състоянието му след процесната заповед, еднозначно е установено от свидетелите и не се оспори от другата страна. Също така, предвид данните за разпитаните свидетели – заявеното приятели сме и водя счетоводството от Т., дългите години, през които свидетелят Д. е управител на дружеството, то следва да се приеме и обстоятелството, че ищецът се е притеснявал не само за бизнеса си на „маршал Кредит Груп“ като източник на доходи за неговото семейство, но и за съдбата на служителите му и семействата им, доколкото обществената роля на бизнеса е именно такава – да създава заетост с оглед доходи за издръжката на семействата на наетите лица.

Всички тези обстоятелства водят до извод, за действително претърпени емоционални болки и страдания, които са в пряка причинно-следствена връзка с процесната заповед. Ако не е издадена незаконосъобразната заповед, основаната дейност на ищеца, упражнявана чрез финансовата къща „М. Кредит Груп“ нямаше да бъде ограничавана и ищецът нямаше да има негативни емоции във връзка със дейността на дружеството. Както се посочва в исковата молба, „добрата репутация“ на действителния собственик на кредитна къща, и както следва от мотивите на заповедта, „добрата репутация“ е задължително о изискване към представляващите и управляващите небанковите финансови институции за вписването им регистъра на финансовите институции по чл. За, ал. 2, т. 5 от ЗКИ, а веднъж накърнена, действително е изключително трудно да бъде възстановена.

Съдът също така приема, че посочените негативни емоционални преживявания, основани на процесната заповед, са продължили и след исковия период, поради изложеното от свидетеля Д., че бизнесът не е възстановен, старите клиенти бягат. Така ищецът е бил изправен пред необходимостта постоянно да доказва доброто си

име за да привлече нови клиенти, което изисква значителни емоционални усилия, но е и житейски логично връщане към негативните емоции в този процес, свързани с издадената срещу ищеца заповед. Действително, за негативните емоции на ищеца наред с тези от процесната заповед, е допринесло и незаконното задържане и воденото наказателно производство срещу ищеца. Свидетелят Д. освен това посочи, че отначало при задържането му през 2020г., ищецът бил обнадежден, че истината ще излезе наяве, но повратната точка е издаването на процесната заповед, той като възприел издаването ѝ като репресия от всички институции спрямо него. Следователно, превес на негативните преживявания на ищеца следва да се отдаде именно като последица от процесната заповед, макар и нито логически нито по друг начин да могат да се отделят негативните емоции спрямо поводите за възникването им.

Предвид всичко изложено, съдът намира, че ищецът действително е претърпял негативни преживявания, описани в исковата молба, и които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразната Заповед № БНБ – 02771/11.01.2021г., налице са предпоставките за ангажиране на ангажирана отговорността на държавата чрез процесуалния субституент – БНБ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди на ищеца – незаконосъобразен акт, отменен по съдебен ред, претърпени неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – по чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Обезщетението за вредите, съгласно чл.4, ал.1 ЗОДОВ, трябва да обхваща всички претърпени от ищеца неимуществени вреди от незаконосъобразната заповед, а тъй като неимуществените вреди са неоценяеми, размерът им следва да се определи по справедливост на основание чл. 52 от Закона за задълженията и договорите, както претендира ответникът.

Ищецът претендира присъждането на обезщетението за неимуществените вреди за исков период от 11.01.2021г. до датата на исковата молба – 04.11.2024г. Тъй като процесната заповед има незабавно действие – още от деня на издаването ѝ дружеството е заличено от регистъра по чл.3а ЗКИ, всеки заинтересован – настоящ клиент или бъдещ клиент към този момент, е могъл да узнае това обстоятелство, предвид на което още от този момент е накърнена репутацията на ищеца пред бизнеса, които последици са трайни, предвид, че изложеното от свидетеля Д., че старите клиенти са напуснали и дори в края на 2025г. не са възстановени нивата на дейност от преди издаването на заповедта. Негативните преживявания на ищеца от заповедта са породени след узнаването на заповедта, което обстоятелство, поради незабавното ѝ действие, следва да се приема за узнато в деня на издаването ѝ. За този извод на съда способстват и данните от

свидетелите за необходимост от чести контакти с ищеца поради образувани значителен брой ревизионни производства, обусловило и чести посещения от адвоката му, според изнесеното от св. Т..

С определение № 310 от 04.07.2022 г. по гр.д. 4567/2021 г. на ВКС, въззивното решение е допуснато до касационно обжалване на основание чл. 280, ал. 1, т. 1 ГПК в обжалваната част, за да се съобрази съответствието му с разрешението, дадено в т.ІІ от ППВС № 4/68 г. относно критериите при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди по чл. 52 ЗЗД. С Решение № 50114 от 19.06.2023 г. по гр. д. № 4567/2021 г., Г. К., І Г. О. на ВКС, по така поставения въпрос е прието следното:

„Съгласно чл.52 ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Както е пояснено в ППВС № 4/23.12.1968 г., понятието "справедливост" не е абстрактно, а е свързано с преценката на доказаните конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се съобразяват при определяне размера на обезщетението: характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените физически и морални страдания, техните степен и интензитет, прогнозите за бъдеще и други. Задължение на съда е да обсъди всички доказателства, относими към тези правно-релевантни факти, и правилно да оцени тяхното значение и тежест при определяне размера на обезщетението.“

При съобразяване на установените критерии по чл. 52 от ЗЗД за преценката на неимуществените вреди, предвид всичко обсъдено до тук за претърпените неимуществени вреди от ищеца и последиците от тях, в това число за увреждане на здравето с трайни последици за напред от заболяването диабет, касае се за значителен период – около 4 години, съдът намира, че исковата претенция за неимуществени вреди в размер на 100 000 лв. не е прекомерна, няма да доведе до неоснователно обогатяване.Този размер е и справедлив, особено предвид здравето на ищеца, макар и обезщетението няма да върне предишното му състояние. Присъждането на обезщетение в по-нисък размер, би имало характер на символично обезщетение, което не би било съразмерно и справедливо на претърпяното от ищеца.

По претенцията за присъждането на законната лихва върху главницата за неимуществени вреди, от датата на завеждане на исковата молба (04.11.2024 г.) до окончателното изплащане на сумите, като обоснована , следва да бъде уважена.

На основание изложеното, исковата претенция по делото за неимуществени вреди,

като обоснована и доказана, следва да бъде изцяло и о уважена, като съдът осъди БНБ да заплати на ищеца на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ сумата от 100 000 лв., превалутирани в евро – 51 129,19 евро за претърпени неимуществени вреди за исков период от 11.01.2021г. до 04.11.2024г. от незаконосъобразността на Заповед № БНБ -02771/(11.01.2021г. на подуправител на БНБ, ръководещ управление „Б. надзор“, ведно със законната лихва върху присъдената сума за обезщетение, считано от 04.11.2024г. до окончателното ѝ плащане.

По претенциите за разноси на страните: от страна на ищеца и по списък – за държавна такса и за разноските за вещо лице, както и претенцията на ответник аза присъждане на юрисконсултско възнаграждение, съдът приема следното:

Първоначално по адм.д. 10860/2024г. на АССГ, ищецът е предявил субективно съединени иски, които са разделени, като е внесъл държавна такса в размер на 35 лв., които с Определение № 3293/31.01.2025г. са разделени, като настоящото дело е образувано по двата иска за имуществени и неимуществени вреди, предявени от ищеца В. Д. срещу БНБ, за които се дължи държавна такса в размер на 10 лв. по всеки от тях или общо 20 лв. Съдът приема, че тази такса е внесена като част от общата такса. Съобразно изхода на делото, уважаване на исковата претенция за неимуществени вреди, на ищеца следва да бъдат присъдени платените разноси за държавна такса в размер на 10 лв., превалутирани – 5,11 евро, които следва да бъдат възложени в тежест на ответника БНБ.

Поради отхвърляне на иска за имуществени вреди, както и разноските за вещо лице, на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ разноските по този иск следва да останат в тежест на ищеца. Част от разноските за вещото лице са заплатени от бюджета на съда на вещото лице по първото заключение, а по допълнителното – от ищеца, тъй като стана причина за непълнота на първото заключение. За допълнителния протокол към заключението по съдебно-почерковата експертиза, ищецът е заплатил 500 лв., равностойни на 255,65 евро. – Допълнителен протокол 1, за първото заключение на вещото лице - Протокол № 34, са заплатени от съда на основание чл.9а, ал.2 ЗОДОВ, на вещото лице възнаграждение в размер на 383,46 евро. Съдът съобрази, че тази експертиза е относима към исковата претенция за неимуществени вреди, която е като неоснователна, следва да бъде отхвърлена напълно. В този случай, разноските, както са направени остават за сметка на ищеца, респективно следва да бъде осъден да заплати по сметка на съда платените от бюджета разноси за първото заключение на вещото лице – 3833, 46 евро, на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ поради отхвърляне на тази искова претенция.

Предвид изводът на съда за отхвърляне на исковата претенция на Д. за

имуществени вреди и с материален интерес, и направено своевременно искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, такова следва да се присъди в полза на ответника, което съгласно чл. 10, ал.4 от ЗОДОВ вр. чл. 37 от закона за правната помощ и предвид извършените процесуални действия от страна представителите на ответника, следва да бъде присъдена сумата в размер на 500 лв. чл.25, ал.1 и ал.2 от Наредбата за заплащане на правната помощ, и само за един юрисконсулт, превалутирани в евро – 255, 65 евро.

На основание всичко изложено, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, представлявана от Д. Р., - управител, със седалище и адрес на управление [населено място], пл. „К. А. I“ № 1, ДА ЗАПЛАТИ на ищеца В. П. Д. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]00, ЕГН: [ЕГН], на правно основание чл.1, ал.1 Закона за отговорността на държавата и общините за вреди сумата от 51 129,19 евро за претърпени неимуществени вреди от ищеца за исков период от 11.01.2021г. до 04.11.2024г. от незаконосъобразността на Заповед № БНБ -02771/11.01.2021г. на подуправител на БНБ , ръководещ управление „Б. надзор“, ведно със законната лихва върху присъдената сума за обезщетение от 51 129,19 евро, считано от 04.11.2024г. до окончателното й плащане.

ОТХВЪРЛЯ предявеният от ищеца В. П. Д. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]00, ЕГН: [ЕГН], иск срещу БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, представлявана от Д. Р., - управител, със седалище и адрес на управление [населено място], пл. „К. А. I“ № 1, за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 1 244 504,89 евро за исков период от 11.01.2021г. до 04.11.2024г. на правно основание чл.1, ал.1 Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и от незаконосъобразността на Заповед № БНБ -02771/11.01.2021г. на подуправител на БНБ , ръководещ управление „Б. надзор“, ведно със законната лихва върху присъдената сума за обезщетение от 1 244 504,89 евро, считано от 04.11.2024г. до окончателното й плащане.

ОСЪЖДА БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, представлявана от Д. Р., - управител, със седалище и адрес на управление [населено място], пл. „К. А. I“ № 1, ДА ЗАПЛАТИ на ищеца В. П. Д. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]00, ЕГН: [ЕГН], сумата от 5,11 евро за разноси за държавна такса по делото.

ОСЪЖДА ищеца В. П. Д. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]00, ЕГН: [ЕГН], ДА ЗАПЛАТИ на БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, представлявана от Д. Р., - управител, със седалище и адрес на управление [населено място], пл. „К. А. Г“ № 1, сумата от 255, 65 евро за разноски по делото за един юрисконсулт.

ОСЪЖДА ищеца В. П. Д. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]00, ЕГН: [ЕГН], ДА ЗАПЛАТИ по бюджетната сметка на АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД сумата от 383,46 евро, за платени разноски на вещото лице по делото.

Решението може да бъде обжалвано от страните или протестирано от прокурор пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: